

Styrke, stædighed og en go' chauffør

FRA HELT GRØN
TIL SORT BÆLTE

**Tag kontakt
allerede i dag**

Ring til Lev Forsikringservice
(tidl. Handi Forsikringservice)
på 36 35 96 40 eller skriv
en mail til handi@lev.dk

→ Handi Forsikringservice har fået nyt navn og hedder nu Lev Forsikringservice

God personlig service og stærke forsikringsløsninger til mennesker med kognitive handicap

Boforsikring

Hvis dine ting bliver stjålet eller din
lejlighed brænder, kan du få
erstatning for dit indbo.

Hændelsesforsikring

Hvis du er uheldig at brække din
arm eller dit ben, kan du få erstat-
ning, og du er dækket 24 timer i
døgnet.

Lev Forsikringservice er et
forsikrings samarbejde mellem Lev
og Codan. Læs mere på
www.forsikring.lev.dk

Måske er specialeplanen død

Af Anni Sørensen, formand for Lev

Valget er overstået og regeringsforhandlingerne er i gang. Om de seneste syv års snak om en specialeplan på handicapområdet fortsættes i en ny regering, det ved jeg ikke. Men egentlig håber jeg det ikke. Vi har behov for en langt mindre diffus dagsorden end en specialeplan, hvis de seneste mange års tilbagegang skal vendes.

Specialeplanen har ellers været det, vi i Lev og i resten af handicapbevægelsen har håbet på og arbejdet for kunne blive det politiske projekt, som vendte udviklingen. Et håb, der blev svagere og svagere, hver gang regeringen og KL lykkedes med at redefinere formålet i retning af perspektivløs økonomistyring.

Oprindeligt var specialeplanen rettet mod at beskytte specialiseret viden og kompetence på handicapområdet til gavn for indsatser til borgere med komplekse og specialiserede behov. Indbygget lå en indirekte erkendelse af, at strukturreform fra 2007 havde fejlet og skadet kvalitet, faglighed og specialisering i tilbud på socialområdet.

Den erkendelse er stadig relevant og vigtig. Men vi må se i øjnene, at specialeplanen ikke er løsningen. Planen er blevet tillagt alle mulige positive potentialer, som har gjort den egnet til politisk taktik på Christiansborg. Men det har ikke bragt os nærmere

på konkrete resultater til gavn for mennesker med udviklingshandicap og deres pårørende.

Vores ambitioner om at løse nogle af de mere grundlæggende udfordringer på handicapområdet er uændrede. Men jeg tror, vi må forlade troen på 'den store plan'. Vi har snarere behov for mere fokuserede forslag, der kan gøres begribelige – og dermed lettere kan omsættes til konkret politik.

Fokus skal her være at sikre mennesker med handicap stærkere og mere entydige rettigheder til den specialiserede indsats, de har brug for – og i den kvalitet, som er nødvendig. Dermed beskyttes og udvikles faglighed, specialisering og kvalitet ikke via 'den store plan' men ved, at borgerens rettigheder i højere grad sikres, at myndighederne træffer de rigtige afgørelser og sikrer den rigtige indsats.

“Vi har behov for en langt mindre diffus dagsorden end en specialeplan, hvis de seneste mange års tilbagegang skal vendes.”

Forudsætningerne for at dette kan lade sig gøre er en kombination af stærk faglighed og specialisering i visitationen – og en effektiv beskyttelse af borgernes retssikkerhed. Det vil føre til højere kvalitet og den nødvendige specialisering og faglighed i indsatserne. Det nødvendiggør en genopretning af økonomien, og at der også tages kritisk stilling til, om dele af kommunernes finansierings- og myndighedsansvar bør flyttes til et mere tværgående niveau i regionerne. ♻️

Læs desuden den **politiske klumme på s. 32**, som også beskæftiger sig med de handicappolitiske dagsordner efter valget.

i dette nummer

DET SKRØBELIGE SAMARBEJDE:
MAJAS MØDE MED SYSTEMET

→ S. 16

ILDSJÆL:
KVINDEN BAG TROLDEBAL

→ S. 29

Der var nærmest ingen grænser for partiernes løfter under valgkampen. Det sætter det intense sparefokus i SVM-regeringens handicap-politiske rammeaftale i et sært lys.

POLITISK KLUMME:
EFTER VALGET, HVAD NU?

→ S. 32

Ansvarshavende
Anni Sørensen

Redaktør
Arne Ditlevsen

Ass. redaktør
Lars Ege

Henvendelser til
redaktionen:
redaktion@lev.dk

Forsidefoto
Liv M. Kastrup

Layout
Betina Sørensen og
Peter Folkmar

Annoncesalg
Frontmedia

Kontakt mediekonsulent
Jan Byskou
på tlf. 2276 7081 eller
jan@frontmedia.dk

Tryk
Stibo Complete

Oplag
6.811 stk.

ISSN: 2794-2813
ISSN: 2794-2821 (online)

Næste nummer
udkommer
Primo juli 2026

UDGIVER

Lev
Thistedgade 10, 1. tv.
2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696
Mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

Kontor og telefontid
Mandag til torsdag:
9.00-12.00
Fredag: Lukket

Landsformand
Anni Sørensen

Lev

3 **Leder** – Efter valget

5 **Milepæl** – Lev Job
nr. 7.000

6 **Siden sidst** – Kort nyt og
3 kulturanbefalinger

8 **Portræt** – Buster og det
sorte bælte

Tema

14 **Det skrøbelige
samarbejde**

16 Jeg troede, systemet
var der for os

20 Baggrund: Samarbejde
under pres

24 Vi er ikke systemet
– vi arbejder i det

26 5 gode råd: Sådan passer
du på dig selv ved
systemstress

28 Støtte og rådgivning
fra Lev

29 **Ildsjæl** – En dag man
glæder sig til hele året

Lev indefra

32 **Lev indsigt** – Politisk
klumme om ny regering,
der må rette op på
fortidens fejl

35 **Lev lige nu** – Magasinet
Lev i nyt design og
konkurrence: **vind en
bøllehat!**

36 **Spørg Lev** – Levs
rådgivning står til
rådgighed

38 **Lev lokalt** – Lev rundt i
landet og kredsnyt

40 **Lev livet med fordele**
– Medlemstilbud

44 **Mød et medlem**

Claus Michaels Lev job hos Lidl har været livsomvæltende

Lev Job nr. 7.000: "Jeg har fået min tilværelse tilbage. Jeg havde gået hjemme længe, men jeg ville ud at lave noget."

Sådan siger Claus Michael Frederiksen om sit nye job hos Lidl i Ringsted. Hans arbejdsopgaver her omfatter blandt andet rengøring og lettere vareopfyldning.

Jobbet har Claus Michael fået gennem Levs beskæftigelsesindsats Lev Job. Og det var intet mindre end en milepæl. For det var Lev Job nr. 7.000.

Lev Job, der tidligere hed KLAPjob, har siden 2009 skabt jobs til førtidspensionister med udviklingshandicap og andre kognitive funktionsnedsættelser. Det har man gjort i samarbejde med virksomheder over hele landet.

Og det gør en kæmpe forskel for de mange, der har fået et job på det ordinære arbejdsmarked. Claus Michael siger det således: "Jeg er mere glad nu og træt, når jeg kommer hjem. Jeg har fået gode kolleger, som jeg er meget glad for. Hvis jeg ikke havde mit arbejde, ville jeg kede mig. Jeg ville se tv dagen lang og måske tage en bustur."

Siden sidst

Lev flot repræsenteret i nye handicapråd

I forlængelse af kommunalvalget i november 2025 er der nedsat **nye handicapråd i landets kommuner**. Og Lev er godt repræsenteret. Det ser ud til, at **ud af de 98 kommuner er Lev med i handicaprådene i 66 af dem**. Kæmpe tillykke til alle valgte.

Et handicapråd er et rådgivende organ i alle danske kommuner. Rådets formål er at sikre, at mennesker med handicap høres, og at deres perspektiver inddrages i kommunale beslutninger.

Seksualitet på dagsordenen

Social- og Boligstyrelsen har udgivet en **ny, opdateret udgave af håndbogen Seksualitet på dagsordenen** – en vigtig ressource for fagpersoner, der støtter mennesker med udviklingshandicap i at navigere i seksualitet, krop, grænser og relationer.

Den nye version inkluderer aktuelle temaer som digitalt liv, køn og identitet og lægger særlig vægt på ledelsens rolle i at skabe et seksualvenligt miljø. Bogen giver konkrete redskaber, refleksionsøvelser og cases, der hjælper med at balancere selvbestemmelse, omsorg og beskyttelse. Relevant for både fagfolk og pårørende.

Håndbogen kan hentes på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside sbst.dk

Sådan sender du et brev som ikke-digital

Dao overtog ved årsskiftet brevomdelingen efter PostNord. For de fleste er overgangen til at overskue: Brevmærker og brevkoder købes i dao's app, og brevet afleveres i en dao-shop.

For ikke-digitale er det dog blevet mere besværligt – i hvert fald frem til sommer. Indtil da kan man enten ringe til dao's kundeservice for at få oplyst

nærmeste shop med brevmærker – eller man kan få hjælp af en pårørende med MobilePay til at bestille og få mærker tilsendt via kundeservice.

Dao arbejder på en løsning, så alle dao-shops kan printe brevmærker i butikken. Det betyder, at man fra sommer kan købe brevmærker i alle dao's 1.600 butikker.

Køb bogen *Ud i fremtiden* med stor rabat

Som medlem af Lev kan du spare intet mindre end 100 kr. på bogen **Ud i fremtiden**. Levs pris er på 225 kr. Bogen er et uundværligt opslagsværk, hvis du skal finde ud af, hvad du eller dit barn med særlige behov skal kaste sig over efter endt grundskole.

For det er vanskelige valg, der skal træffes, og der er en jungle af muligheder, bestemmelser og regler, man skal finde rundt i.

Bogen indeholder **oplysninger om STU, Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse, og STB, Særlig Tilrettelagt Beskæftigelse**. Herunder et register over et stort antal skoler med undervisningstilbud samt tilbud om opholdssteder og botilbud.

Bestil bogen og se alle de andre medlemsfordele på lev.dk

Det fysiske Rejsekort lukker – erstattes af app og nyt fysisk kort

Det fysiske Rejsekort udfases den 28. maj 2026. I stedet kommer to nye løsninger: Rejsekort som app og Basiskortet.

Rejsekort-appen er til dig med smartphone, MitID og betalingskort eller MobilePay. Pensionister over 67 år får automatisk rabat, mens førtidspensionister skal ansøge.

Har du ikke smartphone eller **foretrækker du et fysisk kort, kan du vælge Basiskortet.** Her kan du også få pensionistrabat. Senere kommer en version med faktura til borgere uden

MitID, betalingskort og e-mail. Basiskortet bliver i løbet af foråret tilgængeligt i blandt andet kiosker og 7-Eleven.

Har du penge på dit nuværende Rejsekort, bliver de automatisk overført til din NemKonto efter lukning. Har du et anonymt kort, skal du selv anmode om udbetaling.

Læs mere på
www.rejsekort.dk

Tre gratis webinarer for pårørende

Lev inviterer til tre spændende webinarer for pårørende til mennesker med udviklingshandicap i foråret og efteråret 2026.

Den **21. maj** sætter vi fokus på **krop og seksualitet hos børn og unge** med udviklingshandicap, og hvordan man som forælder kan støtte en sund og tryk udvikling.

Den **3. juni** handler det om **omsorgstræthed** hos pårørende, og hvordan du kan passe på både dig selv og dit barn, når hverdagen stiller store følelsesmæssige krav.

Den **2. september** følger vi op på de **nye regler om kompensationsydelser** og giver et overblik over rettigheder, beregning og udbetaling.

Fælles for webinarerne er, at du får viden, konkrete redskaber og mulighed for at blive klogere på både hverdagslivet og dine rettigheder som pårørende. Det er gratis at deltage.

Læs mere og tilmeld dig på lev.dk

3 ting du kan opleve i den kommende tid

Crip – forestilling baseret på Caspar Erics handicapdigtsamlinger.

Handler om at være en person med handicap. Og politiske diskussioner om, hvem der bliver betragtet som en byrde for samfundet. Se den på teatret Revolver i København inden 23. maj.

Det er festaltid – også for mennesker med udviklingshandicap.

Rundt om i landet samler flere festivaler tusindvis af deltagere til musik, fællesskab og oplevelser på tværs af forskelle. Tjek Sølund Musik-Festival, Sjællandsfestivalen og lignende lokale festivaler hen over sommeren. *Pressefoto: Sølund Musik-Festival*

Teatermusicalen En Verden af Liv:

I et magisk landskab, hvor dyr og mennesker lever side om side i en skrøbelig balance, bliver en ung pige, Julie, udvalgt til at bære en mystisk fjer. Fjeren giver store kræfter – men den kan også være en tung byrde. Se den på Djurslands Folkehøjskole 29. maj – 5. juni.

Mit hjerte, det brændte

— Buster og det sorte bælte

Som den vistnok første person med Downs syndrom i Danmark har Buster Agger opnået sort bælte i karate. Bag præstationen ligger 13 års træning – og en karateklub i Vordingborg, der gav ham plads på lige vilkår

Der er stille i dojoen. Kun lyden af bare fødder mod måtten og den kontrollerede vejrtrækning bryder stilheden. Kandidaterne står på række. Sveden ligger som et tyndt lag på panden. Foran dem sidder gradueringspanelet - de højest graduerede i Danmark. Øjnene følger hver bevægelse.

Den 14. december sidste år står Buster Agger klar til sin shodan-graduering - første sorte bælte - i Goju Ryu karate.

Han bukker ind mod måtten. Bukker mod panelet. Bukker mod sin sensei. Så begynder han.

Kataerne - de faste serier af teknikker - sidder i kroppen. Slag. Parader. Drejninger. Fokus. Han har øvet dem igen og igen. Hjemme på værelset. I dojoen i Vordingborg. Filmet sig selv. Gentaget. Rettet. Gentaget.

En time senere står kandidaterne på geled og venter på at få deres navne råbt op.

Buster er en af de sidste.

“Den der glæde og lettelse, da hans navn blev råbt op,” fortæller hans mor Elen Agger. “Og han gik op til sensei, der stod og gav ham det sorte bælte, og Buster lavede det her karatebuk. Der var det bare ... jeg tudede. Det har jeg gjort til mange gradueringer. Men særlig nu. Det er det sværeste, han nogensinde har prøvet.”

29-årige Buster beskriver øjeblikket sådan:

Artiklen i seks sætninger:

- Buster er 29 år og han har Downs syndrom.
- For 13 år siden startede han til karate i Vordingborg.
- Selvom det har været svært, har han trænet igen og igen.
- Buster gav aldrig op og den 14. december fik han sort bælte.
- Det er første gang i Danmark, at en person med Downs får det.
- Buster er meget stolt og han vil stadig træne karate.

Kort om Buster Agger

Buster er 29 år og bor i den lille landsby Vindbyholt mellem Præstø og Faxe. Her bor han i et botilbud, som er en del af Marjatta-fællesskabet.

Buster arbejder på haveholdet på uddannelsescenteret Bredeshave og nogle dage om ugen i caféen, hvor han laver mad.

I 2012 begyndte han til karate i Vordingborg Karateklub – og der går han stadig.

I sin øvrige, sparsomme fritid elsker Buster at spille musik og skrive digte.

↑ Buster laver kombinationsøvelser sammen med Catrine.

“Jeg var meget overrasket og overvældet. Som en surprisefest. Det var som at hoppe helt til en anden planet. Hold kæft det var fedt. Jeg var stolt af mig selv. Mit hjerte det brændte.”

Han er - efter alt at dømme - den første person med Downs syndrom i Danmark, der har opnået sort bælte i karate.

“Fra håbløs til skarp”

Buster begyndte i Vordingborg Karateklub i 2012. Inspireret af Kung Fu Panda og karatefilmene Karate Kid.

“Jeg ville gerne gå til karate, fordi jeg ingen venner havde,” siger han. “Og lære noget om selvforsvar. Balance. Fokuserer på teknikken. Blive bedre og bedre.”

Cheftræner Dennis Knudsen husker starten:

“I starten var det jo håbløst. Det var svært for ham at koordinere tingene. Men man skal fastholde og blive ved. Og det har han jo gjort igen og igen. Lige pludselig havde han forstået, hvad det drejede sig om. Så kunne han rykke sig rigtig langt.”

En gang til grønt bælte lavede Buster en hel kata spejlvendt.

“Sensei kiggede på ham og sagde: Det var fandeme godt. Det kunne jeg ikke engang selv gøre,” griner Dennis.

Udviklingen kom ikke hurtigt. Den kom ved gentagelse. Ved stædighed. Ved vilje.

“Buster har sagt hele tiden: Det er lige meget, jeg skal nok få det sorte bælte. Og det har vi jo bakket ham op i,” fortæller Dennis.

I dag understreger han: “Busters niveau er inden for skiven. De ting han laver, laver han lige så godt som alle andre. Der er ingen forskel.”

“

Jeg har aldrig sagt til ham, at han skulle øve. Det er noget, Buster selv har gjort. År efter år.”

Elen Agger
Busters mor

Ikke et særligt hold

I klubben har man aldrig lavet et særligt hold for mennesker med handicap.

“Vi har altid sagt, at vi vil have en klub, hvor alle kan være her,” siger Dennis. “Jeg kunne ikke tænke mig at lave et hold kun for nogen med Downs eller sådan noget. Det giver ikke mening at give mennesker noget, hvor de synes, de er mindre værd. Vi træner på lige vilkår.”

Buster selv er enig: “Det er ikke rigtigt inde i mig,” siger han om tanken om et særligt Downs-hold. “Det fedeste i mit liv er at være her.”

Når han kommer til træning, bliver han mødt som Buster - ikke som sit handicap.

“Han er i et fællesskab og bliver løftet op på niveau med os andre. Det tager bare lidt længere tid,” siger Dennis.

Det usynlige arbejde bag et sort bælte

Men historien om det sorte bælte handler ikke kun om vilje og træning. Den handler også om systemer.

På grund af sit handicap har Buster ikke samme muligheder som andre. Han kan ikke selv køre til træning. Turen fra bostedet voksencenteret Vidarlund ved Faxe, som er en del af Marjatta-fællesskabet, til Vordingborg, tager omkring 25 minutter hver vej. To gange om ugen.

Men uden hans mors indsats var det ikke blevet til noget. Hun satte sig ind i reglerne

↑ Tjek! Det sorte bælte sidder, som det skal.

← I Vordingborg Karateklub deltager Buster på helt lige vilkår i træningen sammen med de andre udøvere.

“

Han er i et fællesskab og bliver løftet op på niveau med os andre. Det tager bare lidt længere tid.”

Dennis Knudsen
Busters karateinstruktør

↑ Buster sammen med sin karateinstruktør Dennis Knudsen.

for den såkaldte “levende stok”-ordning og talte med kommunen.

“Hvis ikke jeg som pårørende havde læst op på ordningen og talt med kommunen og medarbejderne på Breidablik (Busters boenhed, red.) havde støttet op, ville det ikke være realiserbart,” siger hun. “Buster er afhængig af sin ledsager for overhovedet at komme afsted, og vi er heldige i flere år at have haft den samme ledsager.”

Mere end sport

For Buster er karate ikke bare teknik og kata.

“Jeg føler det er mit arbejde og hele mit liv at øve. Som et træ med stærke rødder,” siger han.

Han øver hjemme. I weekenderne. Op til gradueringen trænede han intenst på eget initiativ.

“Jeg har aldrig sagt til ham, at han skulle øve,” fortæller hans mor. “Det er noget, Buster selv har gjort. År efter år.”

Karaten har givet ham fokus. Struktur. Venskaber.

“Bliver man meget sat i bås som en person med handicap?” bliver han spurgt.

“Ja,” svarer han.

“Tænker du også, det er fedt at lave noget sammen med nogen, som ikke har handicap?”

“Det er bare så nice. Det fedeste i mit liv.”

For Busters mor har det også været overvældende at følge sin søns integration i karateklubben: “Jeg synes, Vordingborg Karateklub er med til at gøre verden smukkere og mere mangfoldig.”

Rejsen fortsætter

Sort bælte er ikke en afslutning. I karate siger man, at man først for alvor begynder at lære, når man bliver shodan.

“Der er stadig meget at lære,” siger Buster. “Jeg skal blive ved.”

Dennis nikker: “Jeg har trænet i 40 år. Jeg kan sagtens blive bedre endnu.”

Til sommer skal klubben fejre ham. “Jeg glæder mig til, de skal fejre mig,” siger Buster.

Og i dojoen i Vordingborg vil han fortsætte med at bukke ind. Stille sig på måtten. Gentage teknikkerne. Tage én træning ad gangen. Fordi han – som alle andre i klubben – har fortjent sit sorte bælte. 🍀

VERDENS STØRSTE FESTIVAL
FOR MENNESKER MED UDVIKLINGSHANDICAP OG KOGNITIVE UDFORDRINGER

SOLUND 26

MUSIK-FESTIVAL

9.+10.+11. JUNI

APHACA • BENJAMIN HAV & FAMILIEN • TESSA
MADS LANGER • INFERNAL • PETER SOMMER
BIRTHE KJÆR & FEEL GOOD BAND • SAVEUS
BUTTENSCHÖN FEAT. THE MUE • FOLKEKLUBBEN
MATHILDE FALCH • LUFTENS HELTE • POUL HALBERG
SUSSI & DRENGENE • QUEEN MACHINE • KEINSTEIN
MATROSERNE • BOMLES VENNER • ALMOST AC/DC
MD DUO • ROCKBALANCEN • RIGTIGE MÆND • ANDY C.
BEN NOKE • ABSURD • RAILROAD • TOM DONOVAN

Der må ikke medbringes mad og drikkevarer

FØLG MED PÅ [FACEBOOK.COM/SOLUND](https://www.facebook.com/solund) & PÅ WWW.SOLUNDFESTIVALEN.DK

Billet

DET

Forældre til børn med handicap og kommunale socialrådgivere er afhængige af hinanden. De skal sammen skabe en hverdag, der fungerer – ofte under svære vilkår. Men begge parter beskriver samarbejdet som en af de største udfordringer på handicapområdet.

Familier oplever, at de ikke bliver lyttet til. Rådgivere oplever et system med stramme rammer, høje sagstal og krav om juridisk dokumentation. Resultatet kan blive et samarbejde præget af mistillid, frustration og udmattelse.

SKRØBELIGE

Forskning fra VIVE peger på, at problemet ikke kun ligger i relationen mellem mennesker – men også i de strukturer, samarbejdet foregår i. Familier og myndigheder forstår simpelthen “godt samarbejde” forskelligt.

I dette tema undersøger vi, hvorfor samarbejdet så ofte går skævt. Vi møder en mor, der har kæmpet for sin datters hjælp i årevis. Vi ser på forskningen i relationen mellem familier og system. Og vi spørger fagfolk og interesseorganisationer, hvad der skal til for at skabe et samarbejde, der både er fagligt holdbart og menneskeligt bæredygtigt.

For samarbejdet er ikke bare en metode. For mange familier er det selve forudsætningen for, at hverdagen kan hænge sammen.

SAMARBEJDE

Jeg troede, systemet var der for os

Maja Lykke Groth har i årevis kæmpet for den hjælp, hendes datter Emmelie har brug for. Undervejs har hun lært, hvor hårdt mødet med systemet kan være – men også at samarbejde kan opstå, når mennesker møder hinanden med respekt.

Artiklen i syv sætninger:

- Maja er mor til Emmelie.
- Emmelie har svære handicap og brug for hjælp hele døgnet.
- I mange år har Maja kæmpet med kommunen – hun kunne ikke få den støtte, de havde ret til.
- Det har været hårdt.
- En sag tog flere år, før hun fik ret.
- I dag fungerer hverdagen bedre.
- Maja har fået en sagsbehandler, hun har tillid til.

Da telefonen ringer, er Maja Lykke Groth ude hos sine islandske heste. De står på marken ved ejendommen lidt uden for Holstebro. Hestene er hendes frirum midt i en hverdag, hvor næsten al energi går til at passe datteren Emmelie, der har omfattende handicap og brug for hjælp døgnet rundt. Men livet som mor til et barn med handicap har også betydet en lang og opslidende kamp med kommunen og systemet. “Jeg troede selvfølgelig, at kommunen ville hjælpe. Jeg troede også, at afgørelserne fulgte loven,” siger hun. “Men jeg var simpelthen for naiv.”

↑ Den tre-årige islænderhest "Rindi" har kun været på gården hos Maja og Emmelie i få uger. Hun skal trænes i at blive nusset om – og at der kan komme nogle uforudsigelige bevægelser fra Emmelie.

Et barn med store behov
Emmelie blev født 9½ uge for tidligt, fik iltmangel under fødslen

– med en hjerneskade som resultat.

"Emmelie er meget svært ramt. Hun sidder i kørestol, kan ikke gå og har svær epilepsi. Jeg bruger rigtig meget tid på at skærme hende, fordi hun ikke kan klare larm og mange input."

At passe Emmelie er derfor i praksis en fuldtidsopgave. Alligevel arbejdede Maja i flere år som sygeplejerske samtidig med, at hun havde Emmelie. Dertil kom – og kommer – de utallige kampe med kommunen.

Nogle af de største frustrationer opstår, når Emmelie skal indlægges på sygehuset. Det sker ret tit – på et tidspunkt var hun indlagt fire gange på halvanden uge.

"Hvis man ikke kan få en hjælper om natten på sygehuset, og Emmelie heller ikke sover, så er der jo bare

mig. Jeg har været vågen 24-36 timer ad gangen. Det kan man ikke holde til," siger Maja.

"Sådan er livet som mor til et handicappet barn"

Maja arbejdede som sygeplejerske, fordi hun længe ikke kunne få andet end nogle få timers tabt arbejdsfortjeneste. En dag, mens hun var på arbejde, ringede de fra børnehaven – Emmelie havde haft et voldsomt epileptisk anfald.

"Der var totalt kaos, og Emmelie var blevet hentet med ambulance. Jeg kørte med det samme mod Herning. Så ringede min sagsbehandler, og jeg var dum nok til at tage den. Jeg fik bare at vide, at jeg skulle vænne mig til, at sådan er livet, når man er mor til et handicappet barn."

↑ Emmelie liver op, da hun skal med ud og fodre hestene.

Maja ryster opgivende på hovedet: “Der var ingen grund til den reaktion. Men sådan oplevede jeg ofte mødet med systemet.”

Kampen for tabt arbejdsfortjeneste
Tabt arbejdsfortjeneste er et af de områder, hvor Maja har haft de største kampe med kommunen. I 2017 fik hun tilkendt fem timers tabt arbejdsfortjeneste. Det var meget mindre, end hun havde behov for, men sådan måtte det være.

“Jeg troede jo, at de fulgte lovgivningen,” forklarer hun.

Men hun kunne ikke få en hverdag til at hænge sammen med arbejde, lidt tabt arbejdsfortjeneste og en datter, der

krævede meget opmærksomhed. I 2020 klager hun over afgørelsen, og sagen har siden to gange været i Ankestyrelsen. Det viste sig, at den var fyldt med mangler og fejl, så kommunen fik besked på at behandle den igen.

I 2024 får hun endelig en afgørelse efter bogen - fuld tabt arbejdsfortjeneste.

En sagsbehandler der lytter

I dag kører dagligdagen på gården uden for Holstebro heldigvis bedre. Emmelie går i skole hver dag til kl. 12, der er et godt hjælperteam, og der er en døgnvagt en dag om ugen (i weekenden), hvor Maja så ikke må være hjemme.

Majas råd til et bedre samarbejde med kommunen

Vær tålmodig

Systemet arbejder langsomt, og sager kan tage tid.

Sig undskyld, hvis du forløber dig

“Jeg har selv skældt en sagsbehandler ud i telefonen, fordi jeg var så presset. Men så må man også være voksen nok til at sige undskyld bagefter.”

Vent med at sende brevet

“Man skal ikke sende det første brev, man skriver – og heller ikke det andet. Vent til frustrationen har lagt sig, så man kan skrive ordentligt.”

Behandl folk ordentligt – også når du er uenig.

Sæt dine grænser.

Systemet er rigtigt, og man er nødt til at stå fast på det, man mener er rigtigt.

Spørg ind til reglerne.

“Hvis noget lyder forkert, så spørg efter lovhjemlen. Jeg fik engang at vide, at jeg ikke måtte have en bisidder med til et møde – og det var simpelthen ikke rigtigt.”

Bed om en anden rådgiver, hvis samarbejdet ikke fungerer.

Søg i GOD tid, gerne et halvt år hvis muligt.

← Emmelie elsker at male og vælger selv farver.

↓ Emmelie er træt efter en hård morgen med flere epilepsianfald.

Mentalt er hun også et bedre sted efter i en periode at have været ramt af så voldsom stress, at hun ikke kunne andet end lige akkurat hjælpe Emmelie. Ellers bestod resten af dagen med at stirre ud i luften. Kun uvurderlig hjælp fra familien med blandt andet tøjvask og madlavning fik hende helskindet igennem.

Samarbejdet med kommunen er også bedre – ikke mindst fordi hun har fået en sagsbehandler, som hun stoler på.

“Den sagsbehandler jeg har nu, hun lytter. Og hun kæmper. Hun møder bare en mur længere oppe i systemet,” siger Maja om de negative svar på ansøgninger, der stadig er mere reglen end undtagelsen.

For sagsbehandlerne er underlagt meget stramme rammer for deres afgørelser.

“Det er ikke, fordi hun (sagsbehandleren, red.) ikke vil hjælpe. Systemet er bare så rigtigt indrettet, at hun ikke selv kan træffe beslutninger,” forklarer Maja.

Et system der langsomt ændrer sig

Det har været en hård indlæringskurve for Maja at møde systemet. Hun beskriver en kultur, hvor man ikke følger loven, sylter sager, er mistroisk og holder på pengene, så familier ikke kan få tilstrækkelig hjælp. Maja aner dog små fremskridt:

“Jeg kan mærke, at kulturen i min kommune langsomt er ved at ændre sig,” siger hun.

Man er for eksempel bevidst om de mange klagesager på handicapområdet og prøver at gøre noget ved dem.

“Hvis der kommer en klage, ryger de direkte op til cheferne. Det gør jo, at de bliver nødt til at forholde sig til dem,” siger Maja.

Hun har selv fingeren på pulsen som medlem af Handicaprådet i kommunen gennem de seneste halvandet år. “Jeg vil gerne hjælpe med at gøre systemet bedre – også for dem, der ikke selv har overskuddet til at kæmpe.”

“Jeg synes, at politikerne – og lederen af familieafdelingen – lytter. Og indimellem

får vi også noget ud af de høringsvar, vi laver. Det er ikke særlig tit, men det sker,” griner Maja.

Mange roller – men først og fremmest mor

Som mor til Emmelie skal Maja have et utal af kasketter til at passe. Én af dem bliver dog forsømt en gang imellem.

“Jeg er alt muligt. Jeg er plejer, jeg er sygeplejerske, jeg er rengøringsassistent, jeg er hjælper, jeg er sagsbehandler. Og så er jeg også mor. Det er ikke særlig tit, der er tid til kun at være mor. Fordi der simpelthen er alt for meget at se til med Emmelie. Men heldigvis er hun jordens skønneste unge.”

“Når hun har overskud, er hun også glad og smilende og kærlig og har humor. Men det kræver, at man giver hende plads til det.”

Når hverdagen bliver for tung, går Maja ud til hestene på marken. Her kan hun trække vejret et øjeblik – før hun igen tager fat på livet med Emmelie og kampen for den hjælp, hun har brug for. 🌸

Når relationen brydes af sagsbehandlerskift, tidspres og uigennemskuelige afgørelser, bliver samarbejdet skrøbeligt. Det er veldokumenteret – og det kan forebygges.

SAMARBEJDE

Artiklen i syv sætninger:

- Når familier og kommuner skal arbejde sammen, kan det blive svært.
- Familier vil gerne blive lyttet til og taget alvorligt.
- Kommunen skal følge regler og love. Det kan føre til misforståelser.
- Ofte føler familier, at de ikke bliver hørt.
- Parterne har forskellige mål. Det kan gøre samarbejdet svært.
- Samarbejdet bliver bedst, når begge parter forstår hinandens behov.
- Det kræver tid og åbenhed.

Ofte fungerer samarbejdet mellem familier og kommuner godt. Men nogle steder går det skævt. Mange forældre kan eksempelvis opleve, at relationen til sagsbehandlere og andre i kommunen er svær. Men forskningen peger på noget mere grundlæggende:

Det er ikke kun relationen, der udfordrer samarbejdet – det gør også de strukturer, det foregår i. For familier og socialrådgivere indgår i samarbejdet på forskellige præmisser.

Det har VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) påvist i den videnskabelige artikel *Fostering family engagement*.

To parter – to forskellige opgaver

Familier forbinder godt samarbejde med: at blive lyttet til, at blive taget alvorligt, at deres viden om barnet anerkendes.

Rådgivere har i højere grad fokus på, at sagen er korrekt oplyst, at lovgivningen overholdes, at processen er fagligt forsvarlig.

Det betyder, at begge parter kan opleve, at de gør deres arbejde ordentligt – og alligevel står tilbage med en oplevelse af, at samarbejdet ikke fungerer. Som chefanalytiker i VIVE, Pernille Skovbo Rasmussen, formulerer det:

“Familierne går ind i samarbejdet med ønsket om at få støtte til, at hverdagen kan hænge sammen. Myndigheden går ind i samarbejdet med udgangspunktet, at de først og fremmest skal leve op til loven.”

“Rådgivere ønsker ikke at møde familierne med mistillid. Men de står jo ikke i familiens hverdag.”

Pernille Skovbo Rasmussen
 Chefanalytiker i VIVE (Det Nationale
 Forsknings- og Analysecenter for Velfærd)

UNDER PRES

Mistillid er ikke udgangspunktet – men bliver ofte resultatet

Praksisundersøgelser fra Ankestyrelsen om blandt andet merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste viser, at en betydelig del af afgørelserne ændres eller hjemvises på grund af mangelfuld oplysning eller utilstrækkelig begrundelse.

Når en sag ikke er tilstrækkeligt oplyst, bliver der stillet flere spørgsmål. Der indhentes mere dokumentation. Der foretages nye vurderinger. For familien kan det opleves som mistillid. Pernille Skovbo Rasmussen siger:

“Rådgivere ønsker at møde familierne med åbenhed og gensidig tillid. Men de står jo ikke i familiens hverdag. De har måske 50-60 familier, de skal rådgive. Og de skal sikre, at en afgørelse opfylder nogle krav og at dokumentationen er fyldestgørende.”

Systemet er altså bygget til kontrol og ensartethed. Familier har brug for fleksibilitet og forståelse.

Forskellig vurdering af “god inddragelse”

Fostering family engagement viser også, at familier og socialrådgivere kan være uenige om, hvornår inddragelse reelt har fundet sted.

Chefanalytiker i VIVE,
 Pernille Skovbo
 Rasmussen

Rådgiveren kan opleve, at familien er blevet hørt og partshørt korrekt. Familien kan opleve, at deres perspektiv ikke har haft betydning for resultatet.

Netop partshøring og begrundelse er områder, som Folketingets Ombudsmand gentagne gange har haft fokus på i redegørelser om social sagsbehandling. Kritikken har blandt andet handlet om, at begrundelserne er utilstrækkelige eller standardiserede, at den individuelle vurdering er mangelfuld, og at sagsbehandlingstiden er lang. Det er ikke nødvendigvis udtryk for ond vilje – men det påvirker oplevelsen af retfærdighed.

Skønnet – og dets konsekvenser

Service-loven rummer et fagligt skøn. Det betyder, at to rådgivere kan vurdere samme situation forskelligt – inden for lovens rammer. Det er juridisk legitimt. Men for familien kan det opleves som vilkårlighed.

Ankestyrelsens praksisundersøgelser dokumenterer netop, at der kan være fejl i skønnet – eller i begrundelsen for det. For familier kan variation opleves som vilkårlighed. For systemet er skønnet en nødvendig del af lovgivningen.

Det ved vi virker

Der er mange udfordringer i samarbejdet mellem pårørende og kommune. Løsningerne er velkendte – men kræver prioritering. Her er en lille oversigt:

→ **Kontinuitet i sagsbehandlingen**

Stabile kontaktpersoner og færre sagskift styrker tillid og samarbejde. Hyppige skift svækker relationen og oplevelsen af sammenhæng.

→ **Lavere sagsantal og tid til dialog**

Høje sagstal begrænser muligheden for grundig opfølgning og dialog. Socialrådgivere peger selv på, at tidspres går ud over kvaliteten i samarbejdet med familier.

→ **Klare og fyldestgørende begrundelser**

Konflikter opstår ofte, når afgørelser ikke er tilstrækkeligt begrundet eller dokumenteret. Grundige og konkrete begrundelser styrker retssikkerheden og mindsker klager.

Når begrundelsen ikke opleves som konkret og individuel, kan der opstå en følelse af 'kassetænkning' – af at blive anbragt i forudindtagede kategorier.

Arbejdspres er ikke en sidebemærkning

En vilkårsundersøgelse fra Dansk Socialrådgiverforening blandt over 5.000 socialrådgivere viser, at 65 % oplever deres arbejdspress som højt eller meget højt.

Op mange socialrådgivere har samtidig et sagstal over det vejledende niveau. 28 % fortæller, at de ofte kommer bagud med sager.

Det høje arbejdspress betyder ifølge vilkårsundersøgelsen, at 60 % af socialrådgiverne mener, at borgerne har for mange sagsbehandlerskift, og at borgerne venter for længe på hjælp, fordi rådgiverne skifter eller ikke har tid til opfølgning.

Konsekvensen af arbejdspresset er en stor udskiftning blandt socialrådgiverne. Halvdelen har således overvejet at skifte job det seneste år.

Det giver åbenlyse problemer, for relation kræver kontinuitet. Kontinuitet kræver tid. Men tid er en knap ressource. Så når sagsbehandleren skifter, skal tilliden bygges op forfra.

Når krise møder forvaltning

Hele relationen mellem familien og kommunen har forskellig betydning for parterne.

For familien kan en kommunal afgørelse være eksistentiel: Kan vores barn blive boende hjemme? Kan vi få hverdagen til at fungere? For systemet er det en sag blandt mange.

“Man kan godt komme ind i samarbejdet med følelserne uden på tøjet,” siger Pernille Skovbo Rasmussen. “Det er jo livsafgørende for familierne.”

Den forskel i følelsesmæssig investering forsvinder ikke med bedre kommunikation alene.

Den tydelige konklusion

Når samarbejdet mellem familie og kommune kommer under pres, viser både VIVEs forskning, Ankestyrelsens praksisundersøgelser og Ombudsmandens redegørelser, at udfordringerne ofte ligger i forskellig forståelse af, hvordan familiens viden og erfaringer inddrages, i krav til dokumentation og juridisk holdbarhed, i utilstrækkelig eller uklar begrundelse for kommunens afgørelser samt i strukturelle rammer omkring sagsbehandling.

Udfordringerne opstår også, fordi samarbejdet foregår i spændingsfeltet mellem familiernes hverdagsliv og myndighedens ansvar.

Som Pernille Skovbo Rasmussen formulerer det:

“Faglighed og menneskelige behov burde ikke udelukke hinanden. Det burde ligge i fagligheden, at man har blik for borgerens situation.” ❀

Kilder: VIVE (forskellige undersøgelser), Dansk Socialrådgiverforening (Vilkårsundersøgelsen), Ankestyrelsen (praksisundersøgelser på handicapområdet) og Folketingets Ombudsmand (udtalelser om retssikkerhed i sociale sager).

Lev

Er du ny forælder til et barn med udviklingshandicap – og *tårner spørgsmålene sig op?* Eller er du forælder til en ung med udviklingshandicap og *skal finde ud af, hvad I skal gøre i forhold til uddannelse og at flytte hjemmefra?*

Eller... ja, udfordringerne er utallige som pårørende til en med udviklingshandicap. [Pårørendeguiden i Lev](#) er et gratis tilbud til dig, der står i en uafklaret eller svær situation og gerne vil sparre med en, der selv har livet med udviklingshandicap tæt på.

Her kan du få [støtte og rådgivning fra andre pårørende](#) og få vendt de udfordringer, I som familie står med. Pårørendeguiden tilbyder *ikke* juridisk rådgivning – her henvises til Levs telefon- og netrådgivning.

Samtalen er fortrolig, og du har mulighed for at ringe anonymt. [Du behøver ikke være medlem af Lev.](#)

→ Tlf. 28 51 52 52

Pårørendeguiden

Et tilbud til dig, der har livet med udviklingshandicap tæt på

Ring gratis hver tirsdag
fra kl. 19-21
på telefon 28 51 52 52

Vi er ikke systemet — vi arbejder i det

Når samarbejdet mellem pårørende og kommune bliver konfliktfyldt, står socialrådgiveren ofte i midten. Signe Færch, forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening, peger på strukturelle vilkår – ikke manglende vilje – som den afgørende forklaring

Mange pårørende oplever samarbejdet med kommunen som en kamp. Oplever socialrådgivere, at de bliver set som modstandere – og hvordan påvirker det i så fald deres arbejde?

“Socialrådgivere oplever ikke nødvendigvis, at pårørende ser os som modstandere. Men måske, at nogle ser os som dem, der spænder ben, selvom det faktisk er systemet, der gør det.

Vi er jo sat i verden for at hjælpe mennesker i udsatte livssituationer, og vi gør det inden for nogle rammer, vi ikke selv har bestemt. Og vi kan være lige så frustrerede som de pårørende, når reglerne ikke giver mening, eller når økonomien gør det svært at gøre det, vi fagligt finder bedst.

Det påvirker os, for vi har valgt at blive socialrådgivere for stå på borgerens side, og vi vil gerne være et medspil.”

Når samarbejdet mellem socialrådgivere og pårørende bliver svært, hvad handler det så oftest om set fra socialrådgivernes side?

“I mange tilfælde handler det om, at socialrådgiveren og de pårørende ikke er enige om målet for borgeren, og derfor heller ikke om vejen derhen. For det er svært at bygge et samarbejde på en grundlæggende uenighed om mål og midler.

Samarbejde kan også blive svært, når borgeren er myndig og giver udtryk for noget andet, end de pårørende ønsker. Som socialrådgivere er vi forpligtet til at sætte den myndige borger først – også selvom de pårørende vurderer situationen anderledes eller oplever, at borgeren ikke kan overskue konsekvenserne.”

Nogle forældre oplever, at kommunale retningslinjer kan være svære at forstå – eller svære at acceptere. Hvordan oplever socialrådgiverne spændet mellem faglighed, lovgivning og lokale rammer i praksis?

“Som socialrådgivere er vi uddannede til netop at navigere i spændet mellem faglighed, lovgivning og lokale prioriteringer. Men vi må også være ærlige: Vi er ikke altid gode nok til at forklare og begrunde det. Og ofte handler det ikke om manglende vilje

“

Tillid er simpelthen svær at opbygge, hvis borgeren møder sin syvende socialrådgiver, fordi de seks foregående er gået ned med stress eller har skiftet job.”

Signe Færch
Forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening

- men om manglende tid. Når en socialrådgiver har for mange sager, går det ud over vores mulighed for at forklare tingene ordentligt og tage dialogen i det tempo, situationen kræver.

Den rigtige formidling kræver tid. Og tid er desværre en mangelvare i mange kommuner.”

Hvornår oplever socialrådgivere, at samarbejdet med pårørende fungerer bedst – og hvad kendetegner forløb, hvor tillid rent faktisk opbygges?

“Vi oplever, at samarbejdet fungerer bedst, når vi har de rette ressourcer, den nødvendige tid og stabile rammer omkring borgerens sag. Tillid er simpelthen svær at opbygge, hvis borgeren møder sin syvende socialrådgiver, fordi de seks foregående er gået ned med stress eller har skiftet job.

Det gør også en kæmpe forskel, når beslutningskompetencen ligger tæt på borgeren i stedet for langt væk i et visitationsudvalg. Borgeren skal kunne se den person i øjnene, som har truffet beslutningen.

Derudover bliver samarbejdet stærkest, når de pårørende møder socialrådgiveren

med en grundlæggende tro på, at vi vil borgeren det bedste. Og når vi som socialrådgivere tydeligt anerkender, hvor uvurderlig en ressource de pårørende er.”

Pårørende er ofte følelsesmæssigt dybt involverede, mens socialrådgiveren skal bevare faglig distance. Hvordan påvirker den forskel samarbejdet – set fra socialrådgivernes side?

“Jeg tror, det er vigtigt, at begge parter anerkender deres forskellige roller i samarbejdet. De faglige indsatser bliver langt bedre, når vi lytter til de pårørende og trækker på alle deres erfaringer. De kender borgerne på en mere indgående måde, og den viden skal socialrådgiverne trække på, når man sammensætter de faglige indsatser.

Det er i krydsfeltet mellem den pårørendes specifikke viden om borgeren og socialrådgiverens viden om de socialfaglige indsatser, at man for alvor kan rykke noget.”

Hvad er efter din erfaring den største misforståelse, som pårørende har om socialrådgiverens rolle – og omvendt?

“Den største misforståelse er nok, at socialrådgiveren er systemet. Det er vi ikke. Vi arbejder i systemet, men vi har ikke lavet lovgivningen, og vi har ikke fastlagt økonomien.

Selvom det ikke altid kan ses udefra, så siger socialrådgivere fra, når fagligheden bliver tilsidesat af usaglige hensyn. Vi råber op – både til ledere og politikere – når vi kan se, at rammerne gør det svært at gøre det rigtige. Og det går også ud over vores arbejdsglæde og trivsel, når vi ikke kan levere den indsats, vi ved er fagligt bedst.”

Hvis du skulle sige én ting direkte til pårørende, der føler sig modarbejdet eller overhørt i mødet med systemet – hvad skulle det så være?

“Sig det til os.

Vi ønsker ikke at modarbejde eller overhøre nogen – men vi er mennesker, og vi kan begå fejl eller reagere uhensigtsmæssigt. Hvis I oplever det, så gør os opmærksomme på det. Det giver os mulighed for at handle anderledes.”

Karins råd til at passe på sig selv

Kontakten til kommunen sætter sig i krop og sind, men man kan godt øve sig i at passe på sig selv, selv når man er presset ud over alle grænser. Det fortæller Karin B. Nissen, der har mange års erfaring med at støtte blandt andet pårørende.

Langvarigt pres som pårørende kan sætte sig både fysisk og psykisk. Ifølge privat socialrådgiver og forfatter Karin B. Nissen, der har specialiseret sig i systemstress, viser undersøgelser, at pårørende kan udvikle de samme symptomer som borgere i langvarige sagsbehandlingsforløb.

“Kroppen reagerer på vedvarende pres. Nogle får hjertebanken, åndenød eller kvalme – også før møder. Andre oplever vrede, opgivenhed, skyld eller humørsvingninger. Og mange får problemer med hukommelse og overblik, fordi nervesystemet er i konstant alarmberedskab,” siger hun.

Den store danske pårørendeundersøgelse fra Danske Patienter og VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) fra 2024 peger på, at belastningen kan spænde fra almindeligt pres til alvorlig stress, angst og i nogle tilfælde symptomer, der minder om posttraumatisk stress.

“Mange føler, at de selv skal være tovholdere i sagen. Det er en tung rolle at bære – især når man samtidig skal være forælder, søskende, ven eller kollega,” siger Karin B. Nissen og fortsætter: Det er afgørende at passe på sig selv – ikke mindst for at bevare relationen til den, man kæmper for.” 🌸

Karin B. Nissen
Socialrådgiver og
forfatter med fokus på
systemstress

På baggrund af sine mange års erfaringer med området, giver Karin B. Nissen her fem råd til at passe på sig selv. Dem og andre kan du også læse om i hendes bog *Systemstress – når mødet med systemet stresser dig*.

1

Lav et mentalt plankeværk om sagen

Aftal med dig selv, hvornår du “går på arbejde” i sagen – og hvornår du holder fri. Betragt sagsbehandlingen som et job med faste arbejdstider. Når arbejdstiden er slut, luk mappen – fysisk eller digitalt.

2

Træn hjernen til ikke at gruble hele dagen

Hvis tankerne om sagen dukker op uden for “arbejdstiden”, så afbryd dem bevidst og lav noget konkret: gå en tur, ryd op, ring til en ven. I starten kan det hjælpe at have en liste klar med små handlinger, der kan flytte fokus.

3

Få det ud af hovedet – og ned på papir

Lav huskesedler og et årshjul med datoer og opfølgninger, så du ikke skal bære det hele mentalt. Det fungerer som en ekstern harddisk og kan give ro.

4

Vær opmærksom på advarselstegn

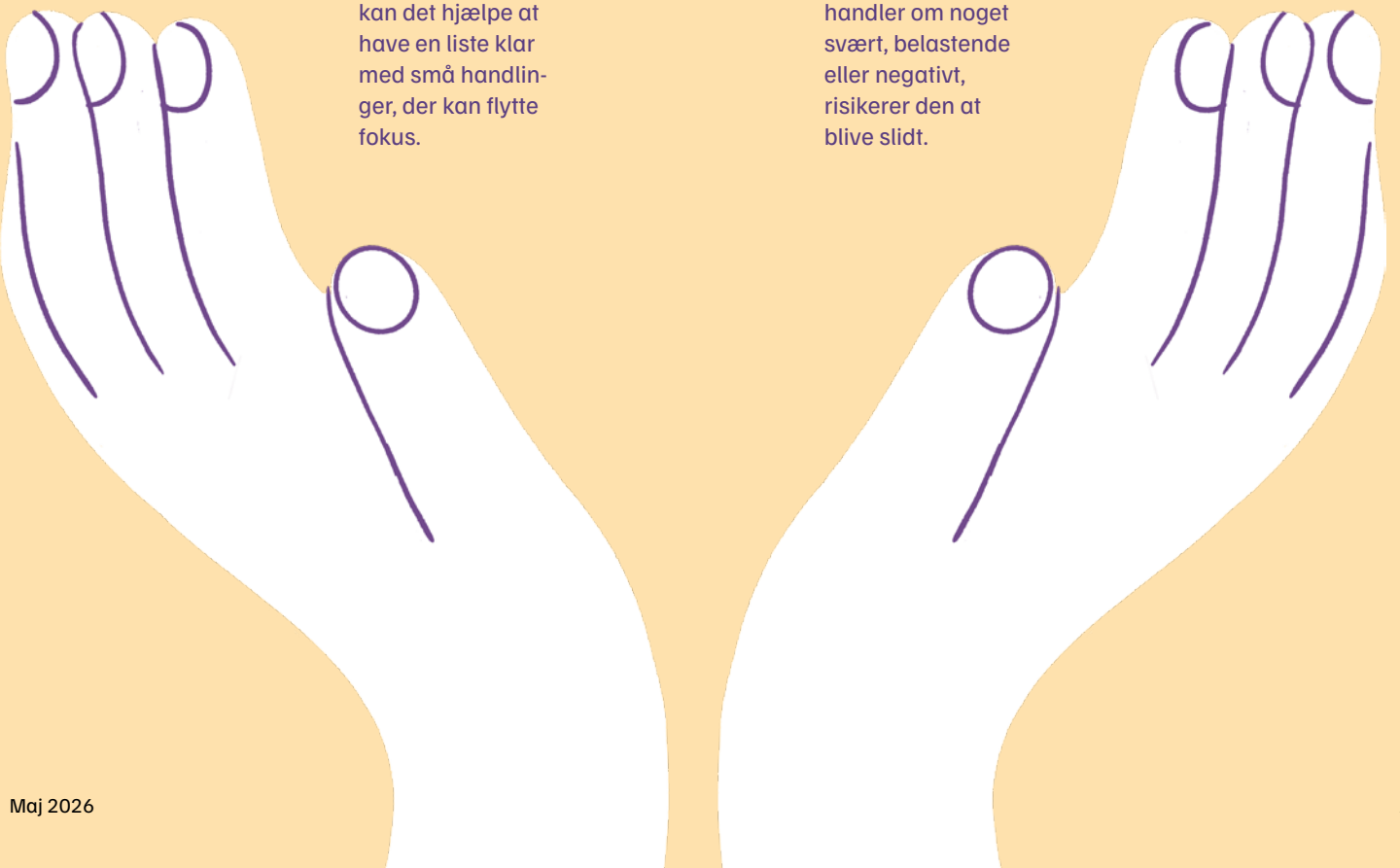
Hvis du begynder at undgå at tage telefonen, når din pårørende ringer – eller ikke længere har lyst til at ses – så stop op. Når relationen kun handler om noget svært, belastende eller negativt, risikerer den at blive slidt.

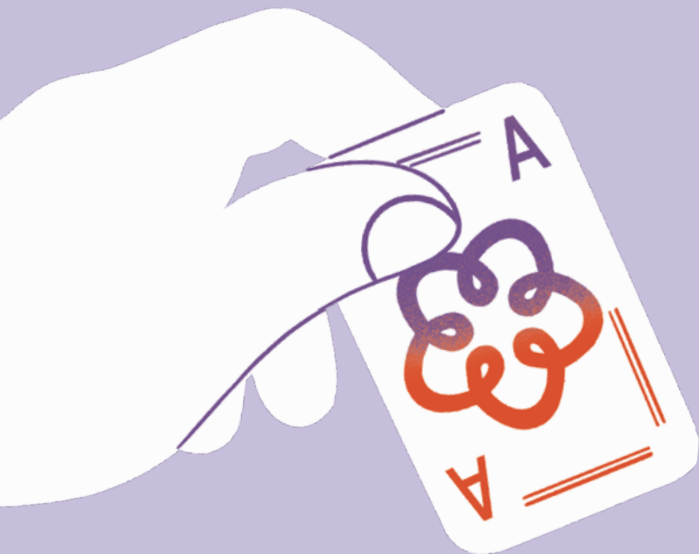
5

Husk, at pauser ikke er luksus

Søvn, bevægelse og pauser er ikke egoisme. De er forudsætningen for, at du kan holde til et langt forløb. Det er ikke altid let – men uden restitution risikerer belastningsreaktionen at vokse.

Støtte og rådgivning fra Lev

Når livet med udviklingshandicap bliver svært, kan rådgivning og støtte gøre en forskel. Hos Lev findes flere forskellige tilbud til mennesker med udviklingshandicap, pårørende og fagpersoner. Nogle giver socialfaglig vejledning, andre tilbyder sparring fra mennesker med egne erfaringer – eller støtte til møder med myndigheder. Nedenfor finder du et overblik over mulighederne.

Socialfaglig rådgivning

Levs socialfaglige rådgivere tilbyder gratis og uvildig rådgivning om livet med udviklingshandicap og mødet med det sociale system.

Rådgiverne kan blandt andet hjælpe med:

- overblik over regler og rettigheder
- støtte efter serviceloven
- værgemål og klagemuligheder
- muligheder for bostøtte, botilbud og beskæftigelse
- overgangen fra barn til voksen

Rådgivningen tager udgangspunkt i lovgivningen og den konkrete situation, men rådgiverne fører ikke sager eller skriver klager.

Telefon: 80 38 08 88

Åbningstider:

Mandag 9–14
Tirsdag 9–12
Onsdag 9–12
Torsdag 9–14

Du kan også skrive til rådgivningen ved at bruge kontakformularer på lev.dk.

Pårørendeguiden

Nogle gange har man mest brug for at tale med én, der forstår situationen indefra.

Pårørendeguiden er et gratis tilbud, hvor du kan tale med en frivillig, der selv er pårørende til et menneske med udviklingshandicap. Samtalerne kan handle om alt fra bekymringer i hverdagen til erfaringer med systemet.

Telefonen er åben hver tirsdag kl. 19–21, og du kan også skrive dig op til at blive ringet op.

Samtalerne er fortrolige, og fokus er på sparring, erfaringer og støtte fra en ligesindet.

Få en bisidder med til mødet

Møder med myndigheder eller botilbud kan være svære at stå alene i. Hos Lev kan du få en frivillig bisidder, der støtter dig før, under og efter mødet.

Bisidderen kan blandt andet:

- hjælpe med at forberede mødet
- være et ekstra sæt ører under mødet
- hjælpe med at samle op bagefter

Bisidderen er ikke partsrepræsentant, men en støtte, der hjælper med at skabe overblik og trykthed i situationen.

Alle har ret til at tage en bisidder med til møder med myndigheder efter forvaltningslovens § 8.

Digital rådgivning og viden

På Levs hjemmeside finder du også artikler, guides mv. om livet med udviklingshandicap og samarbejdet med det offentlige.

Læs mere på www.lev.dk.

En dag man glæder sig til hele året

Gitte Rasmussen fik en idé – og gjorde den til virkelighed. Nu skaber hun hvert år en fest fyldt med glæde, musik og fællesskab for mennesker med udviklingshandicap

Når de kan deroppe, så kan jeg da også lave sådan noget!”
Gitte Rasmussen fra Hurup i Nordvestjylland er viljestærk og ligefrem. Så da hun for tre år siden fik ideen til en stor fest for mennesker med udviklingshandicap, var der ikke langt fra tanke til handling.

’Deroppe’ er den lille by Vesløs, 50 kilometer nordøst for Hurup. Her bor Gittes søn Anders, der har Downs syndrom. Og her har Anders og hans venner i flere år kunnet komme til Bondebal. Med diskotek, liveoptræden og masser af sjov og ballade. Det gav Gitte inspiration.

Skærtorsdag kunne hun derfor for tredje gang byde velkommen til Troldebal for 150 festglade deltagere i Huruphallerne.

↑ Gitte og DJ Peuss og søn.

↑ MD-Duo på scenen – med hjælp fra en del af gæsterne.

Artiklen i syv sætninger:

- Gitte Rasmussen bor i Hurup.
- Hun har en søn med Downs syndrom.
- Hun fik en idé til en fest for mennesker som ham.
- Den fest kalder hun Troldebal.
- Her mødes mange til musik, dans og grin.
- Folk kommer fra nær og fjern.
- Det er en dag med glæde og nye venner.

Endelig lykkedes det at få Johnny med

Troldebal er opkaldt efter den lokale skulptur “Trolde Ask”. Ballets højdepunkt har alle årene været de glade thyboer i bandet MD-Duo. Igen i år fik de selskab af DJ Peuss. Og så kom ingen ringere end Johnny Hansen fra Kandis.

“Jeg har hvert år ønsket at få Johnny med. Han kommer jo her fra Hurup. Men det har ikke kunnet lade sig gøre, fordi han spiller på Sjælland i påsken. Men i år fik jeg aftalt med ham, at hvis vi rykkede det hele en time frem, så kunne han lige komme og være med fra starten og stadigvæk nå aftalen på Sjælland. Og det var bare fedt. Jeg er så glad og stolt over, at han var med,” siger 62-årige Gitte.

Hun roser også de faste musikere:

“MD-Duo er fantastiske. De kender alle borgerne, og borgerne kender dem. De er så søde til at tage dem op på scenen, hvor de kan være med til at synge og danse. MD-Duo favner dem alle samme,” siger Gitte med smil på læben.

Hun er ikke i tvivl om, hvad hun håber, at ballets hovedpersoner – de 150 gæster – får ud af dagen:

“

Jeg synes faktisk ikke, at jeg har haft nogen udfordringer. Det har simpelthen været så nemt.”

Gitte Rasmussen

↑ Johnny Hansen bor i Hurup. Så det var til stor glæde for alle gæsterne og Gitte, at han denne gang kunne deltage i Troldebal på hjemmebanen.

← Gitte sammen med nogle af de frivillige i beauty-baren.

Kort om gitte

Gitte Rasmussen (62) bor i Hurup med sin mand Jens. De har tre sønner på henholdsvis 27, 28 og 30 år. Anders på 28 har Downs syndrom.

Gitte er uddannet pædagog og arbejder som børnehaveklasseleder på den lokale skole.

Gitte tog initiativ til Troldebal for tre år siden.

“En fest. Masser af glæde. Og at man møder venner og får nye bekendtskaber. Det er det vigtigste.”

Hele byen hjælper til

Opgaverne står i kø på Excel-arket, når man laver fest for 150 deltagere. Der skal søges om støtte, findes frivillige, bookes musik og sendes invitationer ud. Men det tager Gitte nu helt roligt.

“Jeg synes faktisk ikke, at jeg har haft nogen udfordringer. Det har simpelthen været så nemt. Alle bakker op og siger: Hvor er det fantastisk, Gitte. Selvfølgelig skal de have en fest.”

Hurup er et lille samfund med en stærk fællesskabsfølelse og et stort lokalt engagement. Man rykker sammen og hjælper hinanden.

“Forenings- og idrætsliv har altid fyldt meget i vores lokale samfund,” fortæller hun.

Derfor er hjælpen også nær, når der er Troldebal - fra veninder, familie og frivillige.

“Det kunne ikke lade sig gøre uden hjælp fra 8-10 gode veninder. De hjælper med at dække borde, pynte op, sælger kaffe, stå ved selfie-automaten. Nogle gange

Troldebal er opkaldt efter den lokale skulptur “Trolde Ask”. Skulptur og foto: Thomas Danbo

er de bare ude at danse og more sig. Det er også en funktion,” griner Gitte.

Og hjælpere løber hun ikke tør for foreløbig: “Jeg bliver jævnligt spurgt, om jeg har brug for assistance. Det er helt vildt med den opbakning.”

Glæden går begge veje

Gitte Rasmussen er ikke i tvivl om, hvad hun selv får ud af at arrangere Troldeballet:

“Glæden ved at se, at gæsterne hygger sig, og at være sammen med unge mennesker med udviklingshandicap. Der er ingenting så berigende, som at være i deres selskab. De giver mig glæde, de giver mig liv og masser af kærlighed.”

Og glæden er gensidig:

“Når jeg møder dem i byen, så snakker de jo Troldebal hver gang. For det er noget, de glæder sig til hele året.” 🍀

Lev indsigt

Af Thomas Gruber,
politisk konsulent i Lev

Ny regering må rette op på fortidens fejl

Der var nærmest ingen grænser for partiernes løfter under valgkampen. Oveni den aftalte stigning i forsvarsudgifterne blev det berømte råderum i statsfinanserne lovet ud til alt fra bedre og tidligere pension, lavere moms og energiafgifter til skattelettelser og færre børn i de yngste skoleklasser. Det sætter det intense sparefokus i SVM-regeringens handicap-politiske rammeaftale i et sært lys.

Klommen i otte sætninger:

- Under valget kom mange nye løfter.
- Der blev lovet bedre velfærd.
- Den nye regering må stoppe gammel og dårlig aftale.
- Aftalen gav færre rettigheder til mennesker med handicap.
- Personale på botilbud fik ret til at bruge mere magt.
- Tilsynet med botilbud blev dårligere.
- Nu må regeringen lave en ny plan.
- Den skal give bedre støtte.

Mange husker nok den handicap-politiske rammeaftale, som SVM-regeringen indgik med LA, RV og K tilbage i maj 2024. Aftalen hvilede på en påstand om, at udgifterne til mennesker med handicap var ved at slå bunden ud af samfundsøkonomien, og at der derfor var brug for en kraftig opbremsning med besparelser og forringelser af borgernes rettigheder.

Rammeaftalen var pyntet med mange pæne ord om alt det gode, som skulle gøres for mennesker med handicap. Men den grundlæggende logik var alligevel ikke til at skjule - udgifterne på social- og handicapområdet skulle nedbringes, og det skulle ske ved at tillade mere magtanvendelse, forringe rettigheder og give mindre beskyttelse af de mest sårbare.

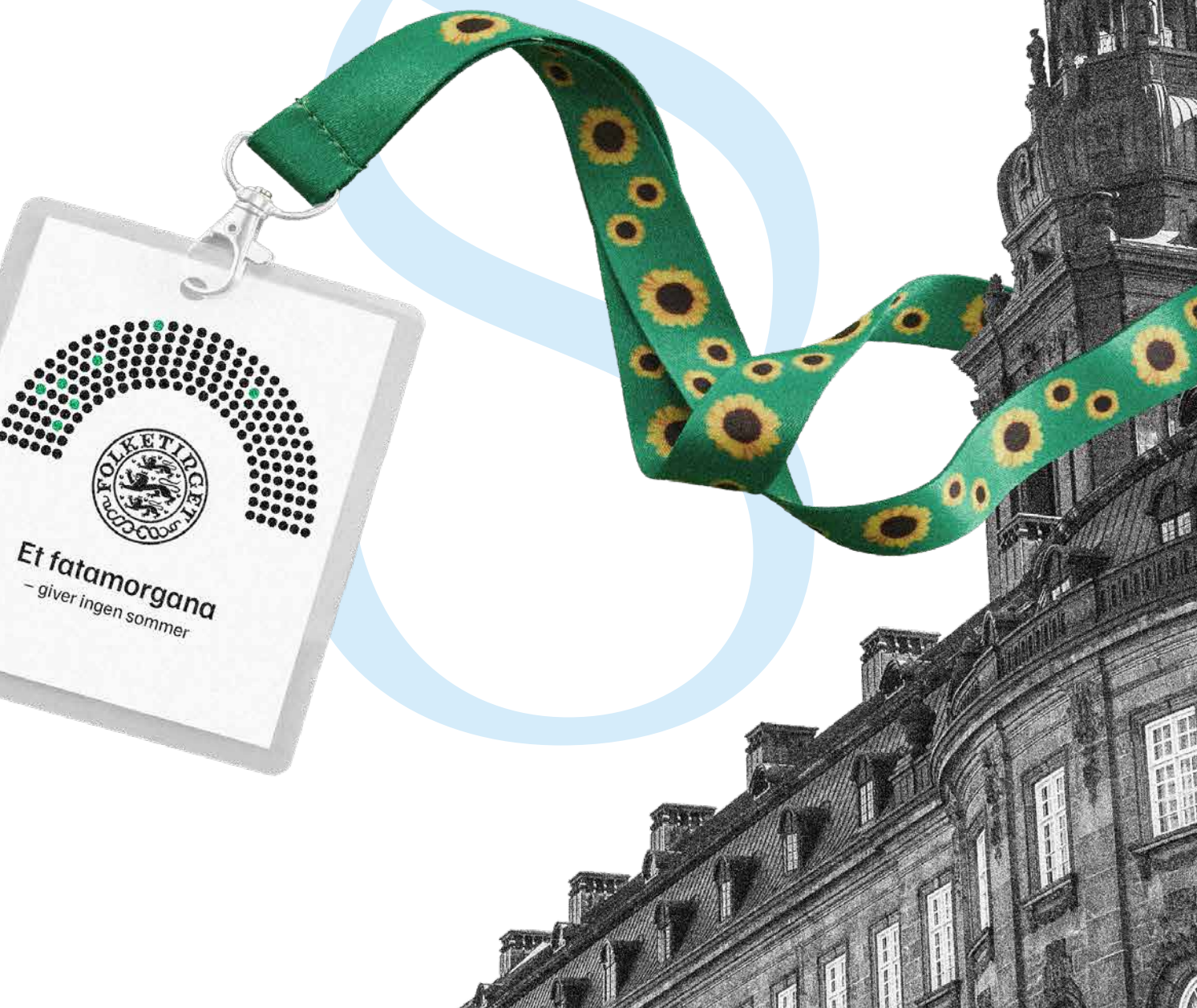
Rammeaftalen blev ikke fuldt gennemført inden valget, men de mest ødelæggende og problematiske del-elementer blev. Vi fik blandt andet ny lovgivning, som giver personalet i botilbud markant flere beføjelser til at anvende magt og foretage fastholdelser af mennesker med udviklingshandicap. Og vi fik en nedskæring af socialtilsynet på 30 procent, der blandt andet indebærer langt færre tilsynsbesøg og et betydeligt mindre fokus på den faglige kvalitet i indsatsen.

“

Min optimistiske side håber, at de meldinger, som partierne trods alt kom med i valgkampen, vil omsætte sig i konkret handling.”

Thomas Gruber
Politisk konsulent i Lev

I lyset af de mange og dyre løfter i valgkampen – ikke mindst fra regeringspartierne og aftalepartierne bag rammeaftalen – er det bombastiske sparefokus på handicapområdet tankevækkende.

Opgør med historiske tilbageskridt?

I skrivende stund forhandles der om dannelse af en ny regering. Det ser ikke let ud, og de fleste formoder, at det er forhandlinger, som kommer til at trække ud. Fokus i forhandlingerne bliver nok noget om dyrevelfærd, beskyttelse af drikkevandet og nogle af de andre store temaer i valgkampen.

Men jeg synes også, at vi må have et håb om, at handicappolitik kommer på forhandlingsbordet – og at der her bliver taget et opgør med den ødelæggende politik, som har kendetegnet de sidste tre et halvt år med SVM.

Mange partier uden for aftalen – men i et vist omfang også flere af aftalepartierne – har udtrykt betydelig kritik af for eksempel de udvidede magtanvendelsesregler og svækkelsen af socialtilsynet. Forhandlingen af et nyt regeringsgrundlag er en oplagt anledning til at sørge for, at de historiske tilbageskridt i rammeaftalen bliver annulleret.

Vil flytte ansvar fra kommuner til regioner

Opgøret med rammeaftalen er vigtigt, men en ny regering skal naturligvis også se fremad og have visioner for fremtidens handicappolitik i Danmark. Der har de seneste 6-7 år været en vedvarende diskussion om, hvorvidt kommunerne fortsat skal have det fulde finansierings- og myndighedsansvar for handicapområdet. En diskussion som godt kunne se ud til at leve videre efter valget.

Handicapområdets fremtidige forankring fik i hvert fald en smule fokus i valgkampen. På et TV2 valgmode spurgte handicapaktivisten Rasmus Lund-Sørensen således partilederne om, hvorfor f... der ikke var nogen, som talte om handicapområdet i valgkampen. Et ret oplagt og relevant spørgsmål, som imidlertid i første omgang efterlod partilederne noget befippede og mundlamme.

Efter nogen betænkningstid kom Martin Lidegaard dog med en ganske markant melding, hvor han tilkendegav, at handicapområdet bør flyttes fra kommunerne til regionerne. Et synspunkt, som efterfølgende blev bakket op af flere partier i Socialmonitor.

Kvalitet, faglighed og etik har lidt i 20 år

Medmindre det blot var en belejlig afværgemanøvre, må man formode, at det er en dagsorden, som partierne har med, når der forhandles ny regering. For selvfølgelig er det åbenlyst relevant at overveje, om kommunerne nu også er det rigtige niveau til at forvalte det fulde myndigheds- og finansieringsansvar på handicapområdet.

På kommunernes vagt – og den vagt har de haft helt siden strukturreformen i 2007 – har vi været vidner til en gradvis, men vedvarende erosion af kvalitet, faglighed og handicappolitisk etik. En ødelæggende udvikling som på mange måder kan siges at kulminere med den handicappolitiske rammeaftale i 2024.

En ny fordeling af finansierings- og myndighedsansvaret mellem kommuner og regioner kan ikke løse alle problemer på handicapområdet. Men omvendt er det også rigtig svært at se reelle og varige løsninger uden, at der tages fat på de grundlæggende og strukturelle konstruktionsfejl, som har kendetegnet strukturreformen fra 2007. Sker det ikke, vil vi også fremover kunne se et vedvarende pres fra kommunerne og deres interesseorganisation, KL, for at forringe mennesker med handicaps rettigheder og vilkår i troen på, at det giver

bedre styring af udgifterne på handicapområdet.

Optimisten: Håbet er konkret handling

Jeg synes, at det er svært at forudse, hvor vi ender denne gang – og om en ny regering reelt vil tage ansvar for at vende udviklingen, så mennesker med handicaps rettigheder og vilkår igen styrkes. Min optimistiske side håber, at de meldinger, som partierne trods alt kom med i valgkampen, vil omsætte sig i konkret handling.

Min mere pessimistiske side frygter, at det bare var valgsnak, og at vi ender med uendelige diskussioner i stil med det, vi har oplevet i relation til den såkaldte specialeplan på handicapområdet (læs i øvrigt 'lederen' s. 3). Et projekt som er blevet udskudt igen og igen – for til sidst at ligne et fatamorgana, som skiftende socialministre kunne henvise til, når der var kritiske spørgsmål om manglende indsats for kvalitet, retssikkerhed og beskyttelse for mennesker med handicap.

Jeg håber, optimisten får ret. 🍀

I lyset af de mange og dyre løfter i valgkampen er det bombastiske sparefokus på handicapområdet tankevækkende.”

Thomas Gruber
Politisk konsulent i Lev

Magasinet Levs nye klæder

Vi er i fuld gang med at opdatere vores hjemmeside med nyt logo og nye farver. Og vi glæder os til *i dette øjeblik* at kunne præsentere et genfødt og endnu mere sprælsk magasin... for du sidder rent faktisk allerede med det i hænderne.

Samme indhold – i nye klæder. Måske er noget af magasinets stof danset om på en anden side, men vi håber, I kan finde rytmen. Ellers findes det fulde overblik i indholdsfortegnelsen på side 3.

Vi håber, I vil tage godt imod det og være friske på en skattejagt og konkurrence – med en Lev bøllehat på højkant: Se mere herunder.

Ris og ros: Skulle vi i jeres øjne være kommet til at tage nogle 'forbudte trin', er redaktionen@lev.dk det rette sted at tage fat i kraven på os.

Konkurrence: Tæl blomster og vind en bøllehat!

I anledning af foråret og solens tilbagevenden har vi strøet blomster ud i magasinet, du sidder med i hånden. **Men hvor mange er der?**

Led magasinet igennem efter dette symbol: *

Send dit svar til denne email: lev@lev.dk.

Så trækker vi lod mellem de korrekte svar og giver vinderen direkte besked.

Præmien er en eksklusiv **bøllehat med vores nye logo** i genbrugsmateriale. Desuden er den dekoreret med vores nye, fede badges!

God jagt!

* Vidste du at blomstersymbolet forestiler en forglemmigej, som har fulgt Lev lige siden foreningen blev grundlagt i 1952

Spørg Lev

Levs rådgivere tilbyder personlig og professionel rådgivning om livet med udviklingshandicap

Værkstedsregninger – og de nye regler om kompensationsydelse

Kære Rådgivning

Jeg er mor til en pige på ti år, som på grund af sit udviklingshandicap er bevilget en handicapbus.

Tidligere fik vi dækket de værkstedsregninger, der kom i løbet af året, som en merudgift ved siden af den løbende merudgiftsydelse. Nu er vi overgået til kompensationsydelse, hvor vi er blevet placeret i gruppe 1. Kommunen har oplyst, at vi kun kan få den faste takst hver måned.

Er det korrekt, og har vi nogen muligheder?

Venlig hilsen
Maria

Kære Maria

Ja, det er korrekt.

Efter de nye regler om kompensationsydelse er det ikke længere muligt at få dækket enkeltstående udgifter til for eksempel værkstedsregninger, når man modtager kompensationsydelse efter gruppe 1.

Hvis du får en enkeltstående udgift, som betyder, at de samlede kompensationsberettigende udgifter overstiger beløbsgrænsen for gruppe 2 på 25.080 kr. årligt, kan du ansøge kommunen om at overgå til gruppe 2. I gruppe 2 skal udgifter dokumenteres i modsætning til sandsynliggørelse i gruppe 1. Samtidigt skal udgifter i gruppe 2 fremgå af en positivliste, hvor blandt andet udgifter til drift af bil fremgår. Hvis du bevilges kompensationsydelse efter gruppe 2, er du berettiget til at få udbetalt det faktiske beløb plus en takst på 523 kr. om måneden.

Udgiften til værkstedsregningen vil blive fordelt ud på 12 måneder, og vil sammen med dine øvrige kompensationsberettigende udgifter blive udbetalt som en løbende ydelse.

Du vil altså være berettiget til det faktiske beløb i et år frem, hvorefter kommunen ved opfølgning kan træffe afgørelse om at placere dig i gruppe 1 igen.

Vær opmærksom på, at du ikke må indgå en betalingsaftale med værkstedet, før du har ansøgt kommunen om udgiften.

Når du har fået et tilbud fra værkstedet, kan du inden reparationen påbegyndes ansøge om at blive placeret i gruppe 2 på baggrund af tilbuddet. Herefter kan du få bilen repareret, betale regningen og fremsende den som dokumentation til kommunen.

Du kan dog risikere, at kommunen giver afslag med henvisning til, at udgiften ikke er nødvendig for, at bilen er lovlig og driftssikker. Hvis du vil vide mere, kan du læse om kompensationsydelse på lev.dk.

Med venlig hilsen
Camilla

Sonja Pelle Nielsen
Rådgivning og frivillige

Camilla Dybdahl Hildebrandt
Rådgivning og frivillige

Du skal ikke betale for ledsagelse efter § 85

Kære Rådgivning

Min søn bor på et botilbud, hvor det er muligt at komme på ferie tre dage med kendt personale, for han kan ikke rejse alene.

Nu fortæller botilbuddet, at han udover sine egne udgifter til sommerhus og ophold også skal betale ophold og sommerhus for det personale, som deltager. Han har en høj husleje og har kun lige råd til at betale for sig selv. Kan han få støtte til udgiften?

Med venlig hilsen
Torben

Kære Torben

Udgangspunkt for mit svar er, at "Lov om tilkøb af socialpædagogisk støtte" ikke anvendes.

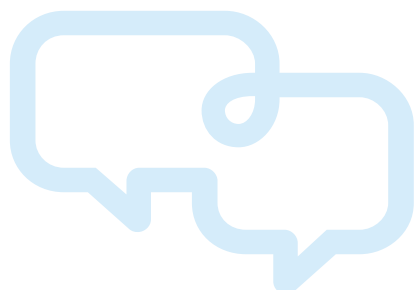
Når en beboer tilbydes socialpædagogisk ledsagelse jf. service-lovens § 85, kan kommunen eller botilbuddet nemlig ikke opkræve betaling for udgifter forbundet med at yde hjælp efter denne paragraf. Det er der ikke hjemmel til i loven.

Du kan oplyse botilbuddet om, at det ikke er berettiget at opkræve disse udgifter, og at du forventer, at ferien gennemføres uden beregning. Orienter din søns sagsbehandler om botilbuddets opkrævning.

I begge tilfælde kan du henvise til Ankestyrelsens tilsynsudtalelse om **opkrævning af ledsagerudgifter** jf. Lov om social service – find den på ast.dk.

Her fastslås det, at en kommune ikke lovligt kan opkræve borgere i botilbud betaling for socialpædagogisk ledsagelse på ferieture, og at kommunen har pligt til at tilbagebetale beløbet til den berørte borger.

Med venlig hilsen
Sonja

Få hjælp hos Lev

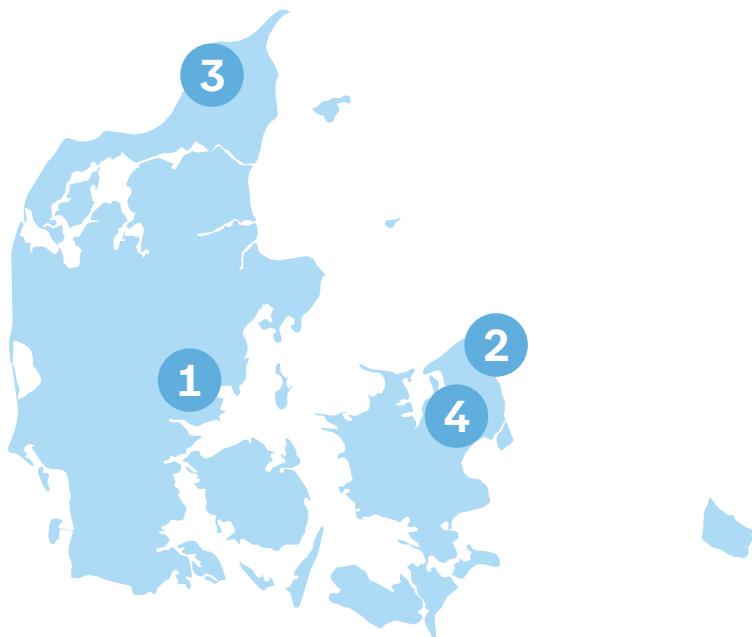
Levs erfarne rådgivere står klar til at hjælpe dig med at skabe overblik over rettigheder og handlemuligheder og vejlede i at finde vej i og samarbejde med det sociale system.

Hos Lev kan du få gratis socialfaglig rådgivning, hvis du har et udviklingshandicap, er i relation til et menneske med udviklingshandicap, eller hvis du arbejder med mennesker med udviklingshandicap.

Læs mere på lev.dk

Lev rundt i landet

1 Fed musik, grundlovstale og lækre biler

Søndag d. 5. juni kl. 13:00-17:00 i CAUL, Horsens.
Alle er velkomne – også selv om man bor i en anden by.

Traditionen tro holder Lev Horsens grundlovsfest med både underholdning og grundlovstale.

Der er musik af bandet Det Danske Guld, grundlovstale af borgmester Peter Sørensen fra Horsens, og så kan man opleve lækre og smarte biler!

Læs mere om arrangementet og tilmelding på lev.dk

2 Forårsfest med (øl)SKUM i Helsingør

Den 28. maj kl. 19:00-22:00 er der forårsfest på SKUM Ølbar, Svingelporten i Helsingør – arrangeret af Lev Helsingør. Alle er velkomne – også fra andre kredse.

Det bliver en aften med musik, fest og hygge.

Entreprisen er 50 kr. Handicappedsagere gratis.
Der er ingen tilmelding, man møder bare op.

Levs kredse

Lev er organisatorisk opbygget af et antal kommunekredse og et antal tilknyttede landsdækkede foreninger, der arbejder for mennesker med udviklingshandicap og deres pårørende.

Find din kreds på lev.dk

3 Halløj i sommerferien med Lev Nordjylland

Lørdag d. 4. juli i Idrætscenter Vendsyssel – gratis for medlemmer af Lev

Tag din far og mor, bror og søster, søn og datter (i alle aldre) – eller måske din kammerat eller hjælper under armen og kom til Halløj i sommerferien med Lev i Idrætscenter Vendsyssel i Vrå og få en dejlig sommerferiedag sammen med andre Lev-familier.

Vi skal give den max gas i springhallen, spille fodbold, prøve kræfter med redskabsbanen, danse og lege til fed musik med seje DJ Sille, møde klovn Luni Smil og prøve at ride på kæpheste. Både børn og voksne kan være med til Halløj i sommerferien med Lev – og uanset funktionsniveau.

[Læs mere på nordjylland.lev.dk](http://nordjylland.lev.dk)

4 Ekstraordinær generalforsamling i Lev Egedal

Lev Egedal holder ekstraordinær generalforsamling den. 7. juli kl. 19:30. Den finder sted på Smørum Bygade 50, 2765 Smørum.

Tilmelding på famfeldberg@gmail.com af hensyn til forplejning.

Aktiviteter i Lev

Tjek lev.dk for andre aktiviteter i Levs kredse

Lev livet med fordele

Ophold & rejser

15-20 procent rabat i Dronningens Ferieby i Grenaa

Dronningens Ferieby ligger i Grenaa tæt på skov og strand. Alle feriehusene er fuldt tilgængelige – ligesom der er handicapvenlig adgang til strand og badebro.

Du får rabatten ved at oplyse dit medlemsnummer ved booking.

→ dronningensferieby.dk

Rabat på rejser gennem HandiTours

Få 350 kroners rabat per medlem i Europa og 500 kroner per medlem uden for Europa ved køb af rejse gennem HandiTours. Hos HandiTours har de personligt tjekket deres rejsemål, og ofte har de haft en kørestolsbruger afsted som konsulent for at afprøve destinationerne.

Oplys medlemsnummer når du kontakter HandiTours – de kontakter efterfølgende os, som verificerer dit medlemskab

→ handitours.dk

Oplevelser

20 procent rabat på entreen i Skandinavisk Dyrepark

Udover is- og brunbjørne kan du opleve verdens største havørneart, europæiske ulve, rød- og polarræve, hjorte, moskusokser og alle de andre nordiske dyr i store naturlige parker.

Dyreparkens guider står altid klar med spændende og lærerige historier fra dyrenes verden, ligesom du kan følge med ved fodring eller gå på opdagelse i vores samling af kranier, skind, gevirer og et ægte mammutskelet.

Rabatten fåes ved fremvisning af dit Lev-medlemsbrev.

→ skandinaviskdyrepark.dk

10 procent rabat på entreen til Oplevelsescenter Nyvang

I Oplevelsescenter Nyvang ved Holbæk kan du opleve hverdagslivet, som det så ud i midten af 1900-tallet i en lille andelslandsby.

Her kan man røre, gøre, smage, prøve, dufte og lege sig gennem historien.

Rabatten fåes ved fremvisning af dit Lev-medlemsbrev.

→ oplevelsescenternyvang.dk

Bøger

Rabat på bogen Systemstress

Systemstress er en belastningsreaktion, der kan opstå i mødet med det offentlige, når vi ikke kan imødekomme de krav, systemet stiller til os.

Karin B. Nissen er uddannet socialrådgiver og har arbejdet med borgere og pårørendes systemstress.

Bogen afdækker systemstress' opståen samt redskaber til forebyggelse og håndtering af systemstress.

Kontakt Lev for at få rabatkoden.

→ wadskjaerforlag.dk/systemstress

Rabat på bogen Ud i fremtiden, 2026-udgaven af bogen for unge med særlige behov

Ud i Fremtiden er et uundværligt opslagsværk for familier med udfordringer inde på livet og for professionelle, der har deres virke inden for dette område.

Medlemmer af Lev kan købe bogen for kr. 225,- inkl. forsendelse med GLS. Rabatten opnås ved at skrive til ksi@ksi.dk og oplyse navn, adresse og medlemsnummer.

→ udifremtiden.dk

Mangler du en rabatkode, medlemsnummer eller -brev?

Kontakt os på lev@lev.dk eller tlf. 3635 9696

Find flere tilbud fra Lev

[Se under medlemsfordele og viden om på lev.dk](#)

Andre rabatter

10 procent hos Multicare hjælpemidler

Hos MultiCare er de specialister i sanseintegration. Du kan finde et hav af nøje udvalgte hjælpemiddelprodukter, som er rettet mod de terapeutiske funktioner, som ønskes til behandling.

Som medlem af Lev får du 10% rabat, når du køber på Multicares hjemmeside. Kontakt Lev for at få rabatkoden.

→ multicare.dk

15 procent Handy Wear tøj til kørestolsbrugere

Tidssvarende tøj til kørestolsbrugere. Specialdesignet tøj til personer med funktionsnedsættelse.

Som medlem af Lev får du 15% rabat, når du køber på Handy Wears hjemmeside. Kontakt Lev for at få rabatkoden.

→ handywear.dk

Webinar-viden

Bliv klogere på livet med udviklingshandicap - både som pårørende og fagperson.

Lev inviterer til en række gratis webinarer med aktuelle temaer, viden og erfaringer fra hverdagen.

Du får indsigt, inspiration og konkrete redskaber, du kan bruge med det samme.

Deltag nemt online – uanset hvor du er. Tilmeld dig senest kl. 12 på dagen via lev.dk.

Kommende webinarer:
Krop og seksualitet hos børn og unge med udviklingshandicap

21. maj 2026 kl. 19:30-21:00

Omsorgstræthed hos pårørende

3. juni 2026 kl. 19:30-21:00

→ lev.dk

Podcast-viden

Lyt med og få nye perspektiver på livet med udviklingshandicap.

Levs podcast sætter fokus på aktuelle temaer, personlige fortællinger og viden fra både fagfolk og pårørende.

Her får du indsigt og inspiration – lige til at tage med i hverdagen.

Du kan lytte, når det passer dig, og tage emnerne med på farten.

Hør blandt andre:

Når dit barn bliver til et ungt menneske

Når puberteten rammer børn med udviklingshandicap, er det godt at være forberedt. For seksualitet og kognitiv udvikling følges ikke altid ad.

Er fortidens menneskesyn på vej tilbage?

Fastholdelser og brug af magt overfor mennesker med handicap er tilladt på landets botilbud. Antallet af indberettede magtanvendelser er mere end fordoblet på fire år: Fra 5.551 i 2019 til 13.127 i 2022.

→ lev.dk

Hold din ferie i et af Levs sommerhuse

Var det noget med en hyggelig ferie på Falster eller i Vestjylland, hvor alle kan komme helt tæt på Vesterhavet?

Så overvej at booke et af Levs sommerhuse. Alle sommerhusene er specielt indrettede for mennesker med handicap.

Marielyst, Sydfalster

Stor naturgrund i et attraktivt sommerhusområde.

Lønne, Vestjylland

Topmoderne sommerhus med adgang til stort badeland.

Læs mere om sommerhusene og hvordan de bookes på lev.dk

Lev

Foto: Schønher, Torben Petersen ("Vestled" i Hvide Sande)

Vi lærer at leve et fedt ungdomsliv, gå på arbejde, bo selv, ses med venner og lave det vi har lyst til i vores fritid – og vi søger nye bofæller og venner.

JOBKOLLEGIET

Skovbakkevej 51
8220 Brabrand
Tlf. 30 23 75 60

www.jobkollegiet.dk

Vi er unge med særlige behov, der bor i helt almindelige villaer i Brabrand og 8 nye lejligheder i Viby

Center for Socialpædagogik

Bo-Liv-Job

Vordingborg Kommune

Vi møder borgere med kognitive og psykiske udfordringer i øjenhøjde

Vores teoretiske udgangspunkt er neuropædagogik, som alle i organisationen arbejder ud fra - derfor tilbydes alle borgere i vores bo- og aktivitetstilbud en hverdag, hvor borgernes styrkeområder får plads, mens borgernes udfordringer kompenseres.

Vores tilbud er både for borgere i Vordingborg kommune og for borgere fra andre kommuner.

Center for Socialpædagogik - Bo-Liv-Job - Vordingborg Kommune
Langgade 57 • 4780 Stege • socialpaedagogik@vordingborg.dk
www.vordingborg.dk/socialpaedagogik
Telefon: 55 36 40 80

Denne annonceplacering kan blive din!

Kontakt Lev's annoncepartner,
Frontmedia for at høre mere.

www.frontmedia.dk
Tlf.: +45 4822 4450

FRONTMEDIA

Ferie med Frihed ved Vesterhavet

- ✓ Handicapvenlige ferieboliger
- ✓ Restaurant med hjemmelavet mad
- ✓ Varmtvandsbassin og sauna med fuld tilgængelighed
- ✓ Handicapvenlig sti i Svinkløv plantage
- ✓ Tilgængelig strandsti helt ned til Vesterhavet

Se mere og book din
ferie i Slettestrand på

slettestrand.dk

inge og sofie marie

BOFÆLLESSKABER I BEVÆGELSE

"Jeg vil blive
gammel på
inge og sofie
marie"

Ærtkildevej 10, 4100 Ringsted - Telefon 57670750
ingesofie@mariahjem.dk - mariehjem.dk/ingesofie

Jeg bruger Levs arrangementer rigtig meget

Nina Peitersen (47) bor i Gedved nær Horsens. Hun er førtidspensionist og kommer fast i Café Amalie i Horsens, hvor Lev hver uge laver aktiviteter. Her fandt hun både fællesskab, gåpåmod og en forening, hun nu føler sig tæt knyttet til. Nina har en lillebror, der har et udviklingshandicap. Han blev født tre måneder for tidligt og havde en svær start på livet.

Hvordan hørte du første gang om Lev?

“Jeg hørte om Lev i Café Amalie i Horsens. De kommer hver onsdag og laver nogle ting sammen med os, og det var der, jeg fandt ud af, hvad de står for.”

Hvornår blev du medlem af Lev – og hvorfor?

“Jeg meldte mig ind i december 2025. Jeg synes, det er en god sag at støtte, og så er der mange fede arrangementer, hvor man kan komme ud og møde en masse mennesker. Jeg bruger Levs arrangementer rigtig meget.”

Nina har allerede deltaget i en del af arrangementerne. “Jeg har været med ude at spise og i biografen, og jeg har meldt mig til fire, fem arrangementer mere i løbet af året.”

Hvordan bruger du dit medlemskab – og hvordan kunne du tænke dig at bruge det fremover?

“Jeg bruger det mest til arrangementerne. Det betyder meget for mig at komme ud og være sammen med andre.” Nina vil også bruge medlemskabet til at tilegne sig mere viden. “Jeg kunne godt tænke mig at bruge medlemskabet til at lære mere om, hvilke muligheder mennesker med udviklingshandicap har.”

Kunne du forestille dig at blive involveret i Levs lokale arbejde?

“Ja, det har jeg faktisk overvejet. Jeg kunne godt tænke mig at komme med i bestyrelsen i Lev Horsens, så jeg kan være med til at gøre en forskel. Og jeg kunne også godt tænke mig at være frivillig i Lev Horsens til arrangementer.”

Det kræver dog lidt af Nina. “Jeg skal lige samle mod til mig og finde ud af, om jeg har overskuddet. Jeg er en meget forsigtig type, og det kan virke lidt overvældende at skulle tage det skridt. Men jeg har lysten – og det er nok første skridt.” 🌱

“

Jeg er en meget forsigtig type... Men jeg har lysten – og det er nok første skridt.”

Nina Peitersen

Førtidspensionist og storesøster til en bror med et udviklingshandicap

Mød et medlem

I hvert nummer fortæller et af Levs medlemmer om, hvorfor de er medlem af foreningen.

Kender du en, du kunne tænke dig blev portrætteret, så skriv til os på redaktion@lev.dk